GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

Pere Juncà i Terradas, 'negociant' i carnisser de la vila comtal

Besalú, Vila Comtal | 08/09/2016 | 18:25

"A la meva vida he treballat de valent, he ballat i he viatjat molt. Tant una cosa com les altres m'han fet el que sóc, m'han fet ser un home feliç"

Si no fos perquè era ben dinat el camí cap a casa d'en Pere s'hagués vist acompanyat d'una dolça flaire a pa i coques. En Pere viu a prop d'un forn i m'esperava en la primera planta d'una gran casa, la casa que la vist néixer fa 86 anys.

En Pere és fill de Besalú i el seu aniversari s'escau en un dia del tot assenyalat en aquestes terres, tal dia com l'onze de setembre.

Pere, podem fer una mica d'arbre genealògic?

És aleshores quan riu. El meu és una mica complicat, i més, per aquells temps en què... un es casava i era per tota la vida.

De cop i volta em vaig trobar al mig d'una endevinalla i travallengües.

"Vull que sàpigues que el meu Padrí va ser com un pare pel meu pare i un segon pare per a mi".

(...) "El meu pare és fill del segon matrimoni dels meus avis. El meu padrí era germanastre del pare i fill gran de l'avi, es deia Pere Juncà Cabratosa. Ell es va casar amb la Cayetana filla única del primer matrimoni de la meva àvia".

-Els avis d'en Pere en enviudar es van tornar a casar. L'avi Josep tenia quatre fills del primer matrimoni (en Pere, en Vicenç, la Pilar i l'Anneta) i l'àvia Maria una filla (la Cayetana Bonal Company), també de les primeres núpcies. Casats en Josep i la Maria tenen quatre fills junts: en Miquel, la Quitèria, l'Anna i en Ramon (pare d'en Pere)-

En Ramon Juncà Company i la Maria Terradas Portes són els pares d'en Pere (el nostre protagonista) que té un altre germà, en Lluís.

L'any 1958 en Pere es casa amb la Montserrat Gratacós i Albertí que mort l'any 2004. Tenen dos fills en Ramon i la Marta. En Pere té quatre néts que es mouen en la vintena d'edat. L'Eduard i en Jordi per part d'en Ramon i La Montse i en Lluís per part de la Marta.

Com van ser els teus primers anys de vida?

Recordo la nostra casa plena de gent. Havíem viscut set persones tot i que jo només tenia un germà. El meu padrí va comprar aquesta casa del carrer d'Olot i la va engrandir fins a duplicar-la. Tres generacions hem contribuït a arreglar-la i hem viscut en ella.

El padrí i la Cayetana no van tenir fills. Ell era "negociant" i es dedicava a comprar i vendre vedells i vaques. És així que proposa al meu pare quedar-se a viure amb ells a canvi de "cuidar-se del rem". (És a dir ocupar-se del bestiar que tenia a la casa i dels camps).

El padrí va tractar al pare com si fos el seu fill. La mare, el meu germà i jo també vivíem amb ells. Fins i tot la Rosita va viure amb nosaltres fins que es va casar. La Rosita era una de les filles de la tia Quitèria que va quedar viuda.

"A casa es feia una bossa per a tots i no s'estalviava el pa per a qui ho necessitava".

Sempre acaba sortint el nom del teu padrí. Sembla que va ser molt important per tu.

El meu pare sempre serà el meu pare però al Padrí m'ho vaig estimar. Vaig treballar molt de temps al seu costat.

El padrí es passava molt de temps fora de casa, agafava el cotxe de línia i no tornava fins passats 3 o 4 dies. Ell comprava bestiar als masos. A més, havia d'anar a mercats com ara el de Figueres i Girona.

Es movia molt per poblets de l'Empordà on coneixia molts ramaders i pagesos que li venien els vedells i vaques. Alguns li portaven a casa si eren a prop, d'altres li portaven el bestiar a un lloc convingut. El padrí llogava un camió de forma regular que recollia els animals en aquell punt i els portava al mercat de dissabte de Girona.

La venda allà era a l'engròs. Venien des de Barcelona a comprar el nostre bestiar. La carn de Girona era molt reconeguda i els animals marxaven en tren cap a la ciutat.

El padrí també anava al mercat de Figueres. Allà es trobaven tots els pagesos i ell feia contactes i compres. El dia de mercat la carretera que anava de Can Vilà fins a Figueres semblava tota una Processó. Els carros es tocaven un amb l'altre i el Firal de Figueres (sembla que és l'actual plaça del Sol) es convertia en una atapeïda zona d'aparcament.

Tot això ho recordo bé, ja que jo corria amb el padrí des de ben petit. Ens havíem fet un fart de caminar entre les muntanyes per arribar de masia a masia. També li acompanyava als mercats perquè ell era analfabet i jo li portava els números. Vaig estudiar fins al voltant de l'any 1945. La meva darrera escola va ser "Els Fossos de Figueres" (Escola La Salle).

Quin és el regal que t'ha fet més il·lusió quan eres petit?

No em puc queixar. A casa sempre ens feien regals, coses petites però no es saltaven un Tió, ni uns Reis. Els aniversaris no s'estilaven.

Ara que, el que recordo amb molta estima, va ser una bicicleta que em van regalar amb 12 anys. Podia fer els encàrrecs molt més ràpid. La bicicleta era de segona mà però estava pràcticament nova. El propietari la va comprar poc abans d'esclatar la Guerra Civil i no la va poder gaudir.

Sempre has treballat al negoci familiar?

No ben bé. Amb 15 anys amb la compra de vedells es vivia bé però de seguida va sortir molta competència. Ho vam tenir clar i l'any 1948 vaig anar a treballar amb en Bartomeu a la seva carnisseria.

En aquell temps la carnisseria estava ubicada a la plaça Major de Besalú entre la botiga de roba de Quim de Sant Pau i l'Estanc. (Actualment la carnisseria és la saleta del Bar Miqwahs, la botiga de roba el Bar Miqwahs i l'Estanc és l'empresa de visites guiades Arsdidàctica).

Obríem molt aviat pels caçadors, carboners i dones que anaven a missa. Durant el matí es feien quatre misses: la primera a les 7 del matí a Sant Vicenç, la segona a dos quarts de 8 amb els monges, a les 9 un altre cop a Sant Vicenç i a les 12h del migdia es feia a Sant Pere.

En aquell temps les dones ens deixaven el cabàs per guardar-los a la botiga abans d'anar a ofici i així teníem clar que vindrien a comprar. Si tenies tancat, anaven a un altre lloc.

En aquella època treballava d'aprenent i no cobrava ni un cèntim.

L'any 1953 torno de la mili i continuo amb en Bartomeu des d'aquell moment vaig començar a tenir un salari. Els ingressos de la caixa anaven a mitges. També continuo comprant vedells per vendre a Girona, tenia bons contactes.

Tres anys més tard mor el meu padrí.

Al voltant d'aquells anys vaig comprar una moto. Era una BMW que havia servit d'enllaç a Franco. Ara pla! Si podia fer els encàrrecs ràpid.

Quan vas conèixer a la que seria la teva esposa?

Em vaig casar amb la Montserrat a Girona l'any 1958. Ella era de Barcelona però els seus pares eren fills de Besalú. La primera vegada que la vaig veure va ser quan va venir a comprar a la carnisseria. Després en un ball al poble per la Mare de Déu d'Agost. I un dia de Tots els Sants ho vam fer oficial.

El meu festeig va ser curt, no va arribar als dos anys. Jo anava a Barcelona a veure-la cada 15 dies i en necessitava 3 per arribar-hi i tornar entre cotxes de línies i tren fins que va arribar el cotxe Garrotxa-Barcelona.

Al casar-me la Montserrat em va ajudar moltíssim perquè jo tenia un excés de feina.

Sempre has sigut carnisser?

Al principi negociant com el padrí però, sí, la resta de la meva vida carnisser.

A llavors hi havia "carnissers" i "tocinaires". Els primers només veníem carn de vedella i xai i els altres porc i els seus derivats com embotits. A Besalú carnissers hi havia en Pujades, en Serra... i tocinaires en Capó, l'Estela, en Roura...

L'any 1975 la carnisseria la vaig traslladar al carrer Major on el meu fill, en Ramon, continua el meu llegat.

Què m'expliques dels teus fills?

He tingut molta sort amb ells. Tots dos són molt trempats. Quan en Ramon era més jove li vaig enviar a treballar amb un "tocinaire de Girona" i allà va aprendre molt bé l'ofici de fer embotits. La carnisseria havia d'ampliar la venda de productes i ja tothom venia de tot.

Jo era un bon negociant però no sabia gaire de com fer botifarres i aquestes coses. D'aquesta manera li passo el testimoni al meu fill que va començar a treballar al 100% al negoci l'any 1978. Acabava de tornar de la mili.

La Marta va estudiar amb "les franceses" a Figueres (Escola al mateix carrer de l'Escola la Salle). Després amb "les dominiques" de Girona i finalment va fer magisteri que li ha servit per treballar amb els petits del poble i rodalies. Ella és mestre a la llar d'infants de Besalú des dels seus inicis a Can Cambó i ara al carrer Cinto Verdaguer.

Veig que no has parat de treballar. Tenies moments d'oci?

"De fet he passat molta son. A la meva vida he treballat de valent, he ballat i he viatjat molt. He gaudit de tot el que he fet. Tant una cosa com les altres m'han fet el que sóc, m'han fet ser un home feliç"

Abans de jubilar-me i amb la meva dona puc dir que hem viatjat quasi per tot el món. Cada any feien algun viatge per Europa i fora d'ella. (Aquí la cara d'en Pere s'il·lumina i els ulls se li fan grossos).

Anglaterra, Suïssa, Portugal, París, Holanda, Itàlia, Praga, Alemanya, Rússia, Egipte, Canadà, Califòrnia, Nova York, Filadèlfia, Mèxic, Uruguai...

I aquí revivint aventures em quedo amb en Pere, escoltant relats de cocodrils i poblats tribals.

Autor: Laura R. Grau/GN

https://gironanoticies.com/noticia/39522-pere-junca-i-terradas-negociant-i-carnisser-de-la-vila-comtal.htm